

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudcem JUDr. Martinem Láníčkem ve věci

žalobkyně: **G. K.**

proti

žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**
sídlem Křížová 25, 225 08 Praha 5

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 20. ledna 2021, ve věci invalidního důchodu

takto:

I. Žaloba se **zamítá**.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalovaná rozhodnutím ze dne 9. 9. 2020 zamítla žádost žalobkyně o přiznání invalidního důchodu. Žalobkyně podala námitky, o kterých rozhodla žalovaná rozhodnutím

Shodu s prvopisem potvrzuje

identifikovaným v záhlaví tohoto rozsudku (dále též „napadené rozhodnutí“) tak, že námitky zamítla a prvostupňové rozhodnutí ze dne 9. 9. 2020 potvrdila. Důvodem pro nepřiznání invalidního důchodu žalobkyni byly posudkové závěry, podle kterých není žalobkyně invalidní.

2. Proti napadenému rozhodnutí podala žalobkyně dne 1. 4. 2021 včasnou žalobu (lhůta je zachována, protože žalobkyně podala nejprve žalobu u Okresního soudu ve Frýdku - Místku, který řízení usnesením ze dne 12. 3. 2021 zastavil - viz § 72 odst. 3 s. ř. s.), ve které uvedla, že je v péči odborných lékařů nepřetržitě od 12/2018, pouze s krátkým přerušením potřebným k zaevidování na Úřadu práce v Třinci. Během té doby došlo k mnoha vyšetřením, a to i při hospitalizaci a přes několikrát upravovanou medikaci se její problémy nijak nelepší, spíše naopak a toto jí velmi komplikuje nejen běžný život, ale také možnost uplatnění na trhu práce. K žalobě připojila lékařské zprávy Fakultní nemocnice v Ostravě ze dne 2. 2. 2021 a CNS-Centrum Třinec ze dne 11. 2. 2021.
3. Žalovaná ve vyjádření k žalobě namítla, že výtky žalobkyně jsou obecné a její odlišné představy nemohou samy o sobě zakládat vznik předmětného nároku. Žalovaná poukázala na to, že žalobkyně nezpochybňuje komplexnost shromážděné dokumentace. K lékařským zprávám ze dne 2. 2. 2021 a 11. 2. 2021 žalovaná uvedla, že jsou z doby po vydání napadeného rozhodnutí a přihlížet k nim by bylo možné pouze tehdy, pokud by se vyjadřovaly k období před rozhodným okamžikem.
4. Ze správního (dávkového) spisu krajský soud zjistil, že žalobkyně byla od 21. 11. 2011 invalidní pro invaliditu třetího stupně s tím, že rozhodující příčinou jejího dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu byl shledán stav po transperitoneální nefrektomii vlevo dne 21. 11. 2011 pro renální papilární karcinom II. typu dle Fuhrmannové 3 s tím, že léčba dosud není ukončena. Rozhodnutím ze dne 6. 3. 2015 žalovaná snížila s účinností od 8. 4. 2015 výši invalidního důchodu žalobkyně na invalidní důchod pro invaliditu prvního stupně ve výši 3 170 Kč s odkazem na posudek OSSZ ve Frýdku - Místku ze dne 9. 12. 2014, podle kterého je žalobkyně od 9. 12. 2014 invalidní toliko v prvním stupni. Při další kontrolní prohlídce již posudková lékařka konstatovala zánik invalidity žalobkyně od 12. 12. 2018. V případě žalobkyně se sice nadále jednalo o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, jehož hlavní příčinou byl stav po transperitoneální nefrektomii vlevo dne 21. 11. 2011 s dobrou funkcí pravé ledviny a s mírou poklesu pracovní schopnosti o 10 % (kap. XIV. odd. A., položka 14 přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity - ztráta nebo výpad funkce jedné ledviny při dobré funkci druhé ledviny). Pro vertebrogenní a zrakové potíže posudková lékařka navýšila míru poklesu pracovní schopnosti na 20 %. V návaznosti na uvedený posudkový závěr žalovaná rozhodnutím ze dne 21. 12. 2018 žalobkyni invalidní důchod od 8. 2. 2019 odejmula. Proti rozhodnutí o odejmutí invalidního důchodu podala žalobkyně námitky, které žalovaná zamítla s ohledem na posudkový závěr lékařky žalované, která sice podřadila rozhodující zdravotní postižení žalobkyně pod jinou položku (kap. II., odd. A, pol. 1b) s mírou poklesu pracovní schopnosti 20 %, ale konečný závěr o absenci invalidity zůstal stejný.
5. Žalobkyně požádala opětovně o přiznání invalidního důchodu dne 7. 7. 2020. V žádosti mimo jiné uvedla, že výdělečnou činnost skončila 31. 12. 2018 a v současné době není v dočasné pracovní neschopnosti. Zdravotní stav žalobkyně byl posouzen lékařkou OSSZ

Frýdek - Místek se závěrem, že žalobkyně není invalidní. Rozhodující příčinou jejího dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu je podle posudkového závěru smíšená úzkostná a depresivní porucha, kterou posudková lékařka podřadila pod kapitolu V., položku 5b přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity s mírou poklesu pracovní schopnosti 20 %, která se již dále nemění. Žalovaná žádost žalobkyně rozhodnutím ze dne 9. 9. 2020 zamítla. Proti rozhodnutí ze dne 9. 9. 2020 podala žalobkyně námitky, ve kterých mimo jiné namítala, že její pokles pracovní schopnosti souvisí s prodělaným onemocněním ledvin, kdy jí byl v listopadu 2011 odebrán nádor na levé ledvině o velikosti 8 cm. Od srpna 2018 je prakticky neustále práce neschopná, trápí ji třesy a tnutí rukou, strach, nervozita, změny nálad, problém s pamětí, únava, depresivní stavy, časté průjmy, zvracení, problém se zrakem. Lékařka žalované v posudku ze dne 14. 1. 2021 konstatovala, že rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně je smíšená úzkostná a depresivní porucha s četnými somatickými příznaky u osobnosti s akcentovanými rysy, bez zjištěného významnějšího somatického korelátu. Uvedené zdravotní postižení podřadila posudková lékařka

ve shodě s posudkem OSSZ pod kapitolu V, položku 5b) přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity a míru poklesu pracovní schopnosti stanovila ze stanoveného rozpětí 15 % - 20 % na horní hranici 20 %. Žalobkyně je podle posudkového závěru schopna zapojit se do pracovního procesu s využitím svého vzdělání, znalostí a zkušeností, je schopna rekvalifikace. Zdravotní stav omezuje žalobkyni pro práci fyzicky těžkou, např. se zvedáním a přenášením těžkých břemen a prací ve vynucených polohách a pro práci nadměrně psychicky náročnou.

6. Krajský soud doplnil dokazování o posouzení zdravotního stavu žalobkyně příslušnou posudkovou komisí Ministerstva práce a sociálních věcí v Ostravě. Z jejího posudku ze dne 7. 7. 2021 zjistil, že komise zasedala ve složení předsdkyně, lékař z oboru psychiatrie a tajemník a žalobkyně byla jejího jednání přítomna. Posudková komise měla k dispozici zdravotnickou dokumentaci od praktického lékaře žalobkyně (MUDr. P.), dále lékařské záznamy z jejího psychiatrického vyšetření ze dne 20. 3. 2020 a 11. 2. 2021 (MUDr. Š.), zprávu z neurologického vyšetření ze dne 2. 2. 2021 (MUDr. B.), a propouštěcí zprávu z neurologického oddělení Nemocnice Vsetín z května 2020. Podle posudkového závěru se v případě žalobkyně jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, jehož rozhodující příčinou je depresivní porucha chronifikovaná progredující na základě stresových faktorů. Uvedené postižení komise podřadila pod kapitolu V, položku 4b) a míru poklesu pracovní schopnosti stanovila ze stanoveného rozpětí (15% až 20 %) na horní hranici 20 % pro depresivní epizody s hypománií, sníženou úroveň sociálního fungování a obtížné vykonávání některých denních aktivit. Popsaný zhoršený psychiatrický nález ze dne 12. 2. 2021 je již z doby po datu napadeného rozhodnutí a jedná se o poprvé diagnostikovanou depresi s teprve tehdy zahájenou léčbou s tím, že při odpovídající léčbě lze očekávat zlepšení stavu. S využitím získané kvalifikace je schopna pracovního zařazení.
7. S ohledem na námitky žalobkyně proti posudku zadal krajský soud srovnávací posouzení jejího zdravotního stavu u PK MPSV v Brně se shodným výsledkem (co do diagnózy rozhodující příčiny dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, jeho právní kvalifikaci podle položky v příloze k vyhlášce o posuzování invalidity a míry poklesu pracovní schopnosti – 20 %). Posudková komise dále v posudku ze dne 26. 1. 2022 konstatovala, že

nemohla zohlednit nové vyšetření po datu vydání napadeného rozhodnutí s tím, že je zde jisté zhoršení třesu horních i dolních končetin a nezlepšování psychického stavu přes zavedenou léčbu je u žalobkyně přítomno. V případě přetrvávání obtíží i přes zavedenou medikaci ambulantní i za případné hospitalizace je možné po skončení řízení požádat o nové posouzení dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu.

8. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu v době rozhodování žalované, tedy ke dni 20. 1. 2021 (§ 75 odst. 1 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
9. V přezkoumávaném správním řízení žalovaná nevyhověla žádosti žalobkyně o přiznání invalidního důchodu.
10. Podle § 38 zákona o důchodovém pojištění má pojištěnec nárok na invalidní důchod, jestliže nedosáhl věku 65 let a stal se a) invalidním a získal potřebnou dobu pojištění, pokud nesplnil ke dni vzniku invalidity podmínky nároku na starobní důchod podle § 29, popřípadě, byl-li přiznán starobní důchod podle § 31, pokud nedosáhl důchodového věku, nebo b) invalidním následkem pracovního úrazu.
11. Podle § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění je pojištěnec invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %.
12. Z podmínek pro vznik nároku na invalidní důchod stanovených v § 38 zákona o důchodovém pojištění byl v přezkoumávaném správním řízení veden spor ohledně invalidity žalobkyně. Závěr o invaliditě žadatele o invalidní důchod a jejím stupni je vázán na posouzení zdravotního stavu a míry poklesu pracovní schopnosti tohoto žadatele z důvodu jeho dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, což je věcí odborně medicínskou, k níž nemá soud potřebné odborné znalosti, a proto se vždy obrací k subjektům, které jimi disponují, aby se k těmto otázkám vyjádřily. Pro účely správního řízení jsou těmito subjekty ze zákona okresní správa sociálního zabezpečení a žalovaná (§ 8 odst. 1 a 9 zákona číslo 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení) a pro účely přezkumného řízení soudního ve věcech důchodového pojištění posuzuje zdravotní stav a pracovní schopnost fyzických osob podle § 4 odst. 2 téhož zákona Ministerstvo práce a sociálních věcí (MPSV), které za tím účelem zřizuje jako své orgány posudkové komise. Posudek posudkové komise MPSV pak správní soud hodnotí jako každý jiný důkaz podle zásad upravených v § 77 odst. 2 s. ř. s., avšak s ohledem na mimořádný význam v tomto řízení bývá posudek důkazem rozhodujícím v případech, kdy z hlediska své celistvosti a přesvědčivosti nevzbuzuje žádných pochyb, a nejsou-li tu ani žádné jiné skutečnosti nebo důkazy, kterými by správnost posudku mohla být zpochybněna. V tomto směru je podstatné, aby se posudková komise vypořádala se všemi rozhodujícími skutečnostmi, především s těmi, které žalobce namítá, a aby své posudkové závěry náležitě odůvodnila. Z posudku musí být zřejmé, že zdravotní stav posuzovaného byl komplexně posouzen na základě úplné zdravotnické dokumentace i s přihlédnutím ke všem jím tvrzeným obtížím, aby nevznikly pochybnosti o úplnosti a správnosti klinické diagnózy. Posudkový závěr o míře poklesu pracovní schopnosti přitom musí vycházet z pravidel nastavených vyhláškou o posuzování invalidity. Podstatné podle vymezených

pravidel je v první řadě, zda zdravotní postižení posuzované je takové povahy, že se jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav a pokud ano, které zdravotní postižení bylo vzato za jeho rozhodující příčinu. Toto rozhodující zdravotní postižení pak lékař podřadí podle jeho druhu a intenzity pod příslušnou kapitolu, oddíl a položku přílohy k uvedené vyhlášce. Posudkový lékař (komise) pak stanoví míru poklesu pracovní schopnosti v rámci zde stanoveného rozpětí, případně posoudí možnosti snížení či navýšení hranic stanoveného rozpětí podle § 3 a § 4 předmětné vyhlášky. Budiž přitom zdůrazněno, že posouzení podřaditelnosti zdravotního stavu pod korespondující ustanovení vyhlášky, tzn. zhodnocení zdravotního stavu, určení rozhodujícího zdravotního postižení a přepočet procentní míry poklesu pracovní schopnosti, soud neprovádí, protože jde právě o ten typ odborné úvahy, již soud, který nedisponuje potřebnými medicínskými znalostmi z oboru posudkového lékařství, nečiní sám, ale vychází z důkazu posudkem příslušné posudkové komise, ledaže by se jednalo o zcela evidentní, i laikovi zřejmou vadu (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 5. 2013 č. j. 6 Ads 11/2013 - 20 nebo ze dne 12. 6. 2014 č. j. 9 Ads 9/2014 - 23).

13. K posudkovým závěrům ohledně žalobkyně je třeba předeslat, že žalobkyně byla již od roku 2011 shledána invalidní pro invaliditu třetího stupně, a to z důvodu stavu po odebrání nádoru na levé ledvině. V roce 2018 jí však byl invalidní důchod odebrán s ohledem na zánik invalidity ke dni 12. 12. 2018 (rozhodnutí o odejmutí invalidního důchodu není předmětem tohoto soudního přezkumu). Z posudků vyhotovených pro účely přezkoumávaného správního řízení, jakož i v následném soudním řízení se nepodává, že by shora uvedené problémy s ledvinou byly nadále rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně. Touto příčinou jsou podle posudkových závěrů vyslovených v průběhu správního a soudního řízení duševní poruchy (smíšená úzkostná a depresivní porucha). Přestože se posudky ve svých závěrech částečně lišily, společné mají to, že žalobkyně podle posudkových závěrů invalidní nebyla. Stěžejní pro závěr soudu jsou především oba posudky PK MPSV, které posuzovaly invaliditu žalobkyně ke dni vydání napadeného rozhodnutí, což je z hlediska soudního přezkumu okamžik rozhodující (§ 75 odst. 1 s. ř. s.), přičemž oba se ve svých závěrech shodují jak co do diagnózy, tak její kvalifikace. Za podstatné považuje krajský soud, že obě posudkové komise jednaly a rozhodovaly v řádném složení, za přítomnosti specialisty s odborností psychiatrie, tedy lékaře z oboru nemoci, která je aktuálně dominantní v dlouhodobě nepříznivém zdravotním stavu žalobkyně a v prvním případě byla žalobkyně jednání posudkové komise přítomna. Posudky mají všechny náležitosti a splňují podmínku úplnosti a přesvědčivosti. Posudkové komise se vypořádaly se všemi rozhodujícími skutečnostmi a své posudkové závěry náležitě a srozumitelně odůvodnily. Posudkové komise měly k dispozici lékařské zprávy z doby po vydání napadeného rozhodnutí, a přestože PK MPSV v Brně naznačila možné zhoršení zdravotního stavu, tak ke dni vydání napadeného rozhodnutí z nich invaliditu žalobkyně nedovodila.

14. Krajský soud dodává, že neprováděl k důkazu nové lékařské zprávy navržené žalobkyní, a to zprávu CNS-Centrum Třinec (MUDr. Š.) ze dne 2. 2. 2022, Nemocnice AGEL Třinec-Podlesí a.s. (MUDr. S.) ze dne 8. 2. 2022 a Fakultní nemocnice Ostrava (MUDr. B.) ze dne 11. 1. 2022, které neměla k dispozici posudková komise. Tyto zprávy jsou již z doby téměř rok po datu napadeného rozhodnutí a komise měla k dispozici dřívější zprávy těchto zdravotnických zařízení, resp. lékařů (včetně zpráv ze dne 2. 2. 2021

a 12. 2. 2021). Ani žalobkyně přitom netvrdila, že by v těchto zprávách z roku 2022 snad měly být revidovány předchozí lékařské závěry a že by se měly vztahovat k době vydání napadeného rozhodnutí.

15. Krajský soud považuje za nutné zdůraznit, že nijak nezpochybňuje dlouhodobé zdravotní potíže, kterými žalobkyně trpí, jakož i skutečnost, že ji omezují v každodenním životě, včetně pracovního uplatnění. V řízení však při objektivním posouzení jejího zdravotního stavu nebylo zjištěno, že by ke dni vydání napadeného rozhodnutí (20. 1. 2021) byl její dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav takové povahy, aby v souladu s příslušnou právní úpravou odůvodňoval přiznání invalidního důchodu. Tím však rozhodně není dotčeno právo žalobkyně, aby v případě zhoršení zdravotního stavu po vydání napadeného rozhodnutí nebo změny jiných skutečností rozhodných pro nárok na invalidní důchod, podala novou žádost, jak se ostatně zmiňuje také PK MPSV v Brně v závěru posudku ze dne 26. 1. 2022. Při novém posouzení zdravotního stavu pak mohou být samozřejmě zhodnoceny také zprávy z doby po vydání napadeného rozhodnutí.
16. Krajský soud uzavírá, že v soudním řízení byl potvrzen jako správný závěr žalované, že ke dni vydání napadeného rozhodnutí nebyla žalobkyně invalidní, a nesplňuje proto jednu ze zákonných podmínek uvedených v § 38 zákona o důchodovém pojištění pro vznik nároku na invalidní důchod. Krajský soud proto žalobu podle § 78 odst. 7 s. ř. s. jako nedůvodnou zamítl.
17. Právo na náhradu nákladů řízení nebylo možné přiznat žádnému z účastníků, protože v řízení neúspěšná žalobkyně právo na náhradu nákladů řízení podle § 60 odst. 1 s. ř. s. nemá a žalované jej v tomto typu řízení podle § 60 odst. 2 s. ř. s. přiznat nelze.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **lze** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od jeho doručení k Nejvyššímu správnímu soudu.

Ostrava 21. února 2022

JUDr. Martin Láníček

samosoudce